

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ก่อนการพัฒนา

แบบทดสอบก่อนการวิจัย

เรื่อง

การพัฒนาทักษะการย่อความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์ ตำบลวังม่วง อำเภอวังม่วง จังหวัดสระบุรี

คำชี้แจง

1. การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของทักษะการย่อความ เพื่อพัฒนาทักษะการย่อความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์ โดยคำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการพัฒนาทักษะการย่อความ ให้มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

2. แบบทดสอบแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผู้ตอบแบบทดสอบ

ตอนที่ 2 ข้อมูลด้านความรู้เกี่ยวกับการย่อความ

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผู้ตอบแบบทดสอบ

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย / ลงในช่องสี่เหลี่ยมตามสภาพความเป็นจริง มากที่สุดเพียง 1 ข้อ

1. เพศ ชาย หญิง
2. อาชีพบิดา รับจ้าง ค้าขาย ข้าราชการ ลูกจ้างบริษัท
พนักงานรัฐวิสาหกิจ เกษตรกร อื่นๆ.....
3. อาชีพมารดา รับจ้าง ค้าขาย ข้าราชการ ลูกจ้างบริษัท
พนักงานรัฐวิสาหกิจ เกษตรกร อื่นๆ.....
4. ที่ตั้งบ้านเรือน อยู่ในเขตเทศบาลวังม่วง อยู่นอกเขตเทศบาลวังม่วง
5. สถานภาพสมรสของบิดามารดา อยู่ด้วยกัน แยกกันอยู่ หย่าร้าง หม้าย
6. บุคคลที่นักเรียนพักอาศัยอยู่ด้วย (ตอบได้มากกว่า 1 รายการ)
บิดา มารดา ปู่ ย่า ตา ยาย ญาติ อื่นๆ.....

ตอนที่ 2 ข้อมูลด้านความรู้เกี่ยวกับการย่อความ

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด เพียงข้อเดียว

1. คำว่า “ย่อความ” มีความหมาย ตรงกับข้อใด
 - ก. ย่ออย่างสั้นที่สุดของข้อความเดิม
 - ข. มีใจความเฉพาะสาระสำคัญที่สุด
 - ค. มีเนื้อความสาระเป็นส่วนขยาย
 - ง. มีใจความสำคัญที่สุดของข้อความเดิมเป็นส่วนขยาย
2. ข้อใดที่ต้องกระทำในการย่อความ
 - ก. ตั้งชื่อเรื่อง
 - ข. เขียนคำนำบอกจุดประสงค์ของผู้ย่อ
 - ค. อ่านเนื้อเรื่องโดยตลอด
 - ง. คัดตอนข้อความมาเขียน
3. ผู้ที่สามารถเขียนย่อความได้ดี จะต้องมีลักษณะอย่างไร
 - ก. จับใจความเรื่องที่อ่านได้
 - ข. อ่านหนังสือถูกต้องและรวดเร็ว
 - ค. ฝึกฝนการเขียนเป็นประจำ
 - ง. เขียนหนังสือด้วยลายมือที่อ่านง่าย
4. การเก็บสาระสำคัญของเรื่อง ในการย่อความทำได้อย่างไร
 - ก. จับใจความสำคัญของเรื่องที่ย่อ
 - ข. หาหัวข้อสำคัญ และหัวข้อสังเขปทีละย่อหน้า
 - ค. ขีดเส้นใต้ข้อความสำคัญที่จะย่อ แล้วนำมาเรียงต่อกัน
 - ง. อ่านไปย่อไปตั้งแต่เริ่มเรื่องจนกระทั่งจบความ
5. ข้อใดเป็นกระบวนการย่อความที่ถูกต้อง
 - ก. อ่านจนจบก่อน 1 รอบ
 - ข. อ่านทบทวนอีกครั้งเพื่อแก้ไข
 - ค. บันทึกใจความสำคัญด้วยสำนวนของตัวเอง
 - ง. ถูกทุกข้อ
6. การเขียนย่อความที่ถูกต้องเรียงลำดับขั้นตอนอย่างไร
 - ก. เขียนเรียงลำดับเหตุการณ์
 - ข. เรียงลำดับให้เข้าใจง่าย ใช้ภาษาของตน
 - ค. เรียงลำดับโดยใช้ภาษาที่เป็นทางการ
 - ง. ถูกทุกข้อ
7. ประโยชน์ของการย่อความ คือ
 - ก. สรุปข้อความต่างๆ ได้
 - ข. เข้าใจเนื้อเรื่องได้ง่ายและชัดเจน
 - ค. เกิดแนวคิดใหม่ๆ
 - ง. เป็นการทบทวนในเรื่องที่อ่าน
8. เรื่องที่นำมาย่อความไม่ได้ตั้งชื่อเรื่องมาให้ ควรทำอย่างไร
 - ก. ปลดปล่อยไว้เช่นนั้น
 - ข. ตั้งชื่อเรื่องตามความเห็นสมควร
 - ค. เขียนบอกไว้ในคำนำว่าไม่มีชื่อเรื่อง
 - ง. ไม่ตั้งชื่อเรื่องเพราะสำคัญอยู่ที่ใจความของเรื่อง
9. คำขึ้นต้นของย่อความประเภทบทความทั่วไปต้องบอกอะไรบ้าง
 - ก. ชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง วันที่
 - ข. ชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง ที่มา
 - ค. ชื่อเรื่อง ที่มา วันที่
 - ง. ชื่อผู้แต่ง ที่มา วันที่
10. ลักษณะองค์การย่อความ แบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ
 - ก. ส่วนต้นของย่อความและส่วนกลางของเนื้อหา

- ข. ส่วนต้นของย่อความและส่วนเนื้อหาที่จะย่อ
 ค. ส่วนต้นของย่อความและส่วนสรุป ง. ส่วนสรุปและส่วนกลาง
11. ข้อใดคือหลักการของการย่อความ
 ก. ควรใช้คำสั้นแทนช่วย ข. ถ้าเป็นบทร้อยกรองให้ย่อเป็นบทร้อยแก้ว
 ค. ถ้าเป็นเรื่องที่ผู้อื่นสนทนากันใช้บุรุษสรรพนามที่ 3 ทั้งหมด
 ง. ถูกทุกข้อ
12. การขึ้นต้นย่อความควรทำอย่างไร
 ก. บอกจุดประสงค์ของผู้ย่อเอง ข. บอกใจความสำคัญของเรื่องที่ย่อ
 ค. บอกแหล่งที่มาของข้อความที่นำมาย่อ ง. บอกจุดประสงค์ของผู้เขียนข้อความนั้น
13. จงเรียงลำดับขั้นตอนของการย่อความ โดยใช้ตัวเลขต่อไปนี้
1. การจับใจความสำคัญ
 2. เขียนต่อด้วยสำนวนตนเอง
 3. การอ่านเรื่องที่จะย่อให้เข้าใจ
 4. เขียนคำขึ้นต้นตามรูปแบบการย่อความ
- ก. 1 2 3 4 ข. 2 1 3 4
 ค. 3 1 4 2 ง. 3 1 2 4
14. ข้อใดเป็นวิธีการของการย่อความ
 ก. ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย ข. ไม่ใช้อักษรย่อในการเขียนย่อความ
 ค. บันทึกใจความสำคัญด้วยสำนวนของผู้เขียนเอง ง. ถูกทุกข้อ
15. ข้อใดเป็นการเขียนย่อความที่ดี
 ก. เขียนคำขึ้นต้นตามแบบที่กำหนด ตามรูปแบบการย่อความ
 ข. จับใจความสำคัญได้ถูกต้อง
 ค. นำมาย่อด้วยภาษาของผู้เขียนเอง เป็นภาษาที่กะทัดรัดสละสลวย
 ง. ถูกทุกข้อ

๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....
 โรงเรียน.....

**แบบสัมภาษณ์นักเรียน เรื่อง การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ
ในการพัฒนาทักษะการย่อความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์ ตำบลวังม่วง อำเภอวังม่วง จังหวัดสระบุรี**

ผู้วิจัย พระทักษิณ ลีวงศ์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขายุทธศาสตร์การพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ฌบุรี

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้ เป็นแบบสัมภาษณ์ถึงสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความ
ต้องการการพัฒนาทักษะการย่อความ ของนักเรียนระดับประถมศึกษา ชั้นปีที่ 5 โรงเรียนวัด
สว่างอารมณ์
2. ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์จากแบบสัมภาษณ์นี้ จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนา
ทักษะการย่อความของนักเรียนระดับประถมศึกษาชั้นปีที่ 5 โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์ และ
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในโอกาสข้างหน้าต่อไป

ประเด็นการสัมภาษณ์ มีดังนี้

1. นักเรียนคิดว่าการย่อความมีประโยชน์หรือไม่ เพราะอะไร

.....
.....
.....
.....

2. นักเรียนต้องการเรียนรู้เรื่องทักษะการย่อความในลักษณะใด เพราะอะไร

.....
.....
.....

3. นักเรียนคิดว่ากิจกรรมด้านใดที่เหมาะสมในการพัฒนาทักษะการย่อความ เพราะอะไร

.....
.....
.....

4. นักเรียนต้องการเสนอผลงานของตนเองเกี่ยวกับการฝึกย่อความอย่างไร เพราะอะไร

5. นักเรียนต้องการสื่อชนิดใด ในการฝึกทักษะการย่อความ

6. ก่อนที่นักเรียนจะขึ้นชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 นักเรียนเคยผ่านการเรียนย่อความมาก่อนหรือไม่ เพราะอะไร

7. นักเรียนมีความสนใจศึกษาเรื่องเกี่ยวกับการย่อความหรือไม่ เพราะอะไร

8. นักเรียนคิดว่าการย่อความยากเกินไปหรือไม่ เพราะอะไร

9. การที่นักเรียนยังย่อความไม่ได้ นักเรียนคิดว่าเป็นเพราะสาเหตุใด

10. นักเรียนมีความพอใจสื่อต่างๆ ที่ใช้ในการเรียนการสอนการย่อความหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

.....

ชื่อ-นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

แบบสัมภาษณ์ครู เรื่อง การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ ในการพัฒนาทักษะการย่อความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์ ตำบลวังม่วง อำเภอวังม่วง จังหวัดสระบุรี

ผู้วิจัย พระทักษิณ ลีวกำปั่ง นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพุทธศาสตร์การพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ลพบุรี

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้ เป็นแบบสัมภาษณ์ถึงสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการการพัฒนาทักษะการย่อความ ของนักเรียนระดับประถมศึกษา ชั้นปีที่ 5 โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์
2. ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์จากแบบสัมภาษณ์นี้ จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาทักษะการย่อความของนักเรียนระดับประถมศึกษาชั้นปีที่ 5 โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในโอกาสข้างหน้าต่อไป

ประเด็นการสัมภาษณ์ มีดังนี้

1. นักเรียนมีปัญหาในด้านการเรียนวิชาภาษาไทยอย่างไรบ้าง

.....
.....
.....
.....

2. ทางโรงเรียนมีการจัดกิจกรรมหรือโครงการใดที่เกี่ยวข้องกับการเรียนวิชาภาษาไทยบ้าง

.....
.....
.....

3. ในด้านการย่อความนักเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับการเขียนย่อความอย่างไรบ้าง

.....
.....
.....

4. ทางโรงเรียนมีการจัดกิจกรรมหรือโครงการใดที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมเรียนรู้เกี่ยวกับการเขียนย่อความบ้าง

.....

.....

.....

5. ทางโรงเรียนมีแนวทางในการพัฒนาทักษะการเขียนย่อความ ของนักเรียนที่มีปัญหาในด้านการเขียนย่อความอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

6. ปัญหาเกี่ยวกับสื่อที่ใช้ในการสอนย่อความมีหรือไม่ เป็นอย่างไร

.....

.....

.....

7. กระบวนการเรียนการสอนเกี่ยวกับย่อความมีปัญหาอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

8. ปัญหาเกี่ยวกับตัวนักเรียนที่เป็นปัญหาในการเรียนย่อความมีอะไรบ้าง

.....

.....

.....

9. การใช้สำนวนภาษาในการย่อความของนักเรียนมีปัญหาอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

10. ปัญหาในด้านอื่นๆ ในการเรียนการสอนย่อความเป็นอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสัมภาษณ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ภาคผนวก ข

ผู้มีส่วนสำคัญและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนา

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือ งานศึกษาวิจัยและพัฒนาทักษะการย่อความ
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์
ตำบลวังม่วง อำเภอวังม่วง จังหวัดสระบุรี

ลำดับ ที่	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง
1	ผศ.ดร.กาสัก เตชะขันหมาก	ประธานสาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
2	ผศ.ทัศนีย์ กระต่ายอินทร์	อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
3	ผศ.ศิริเพ็ญ มากบุญ	กรรมการประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
4	ดร.สุพจน์ เกิดสุวรรณ	อาจารย์พิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
5	นายปฏิวัติ จันทร์ทิพย์	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสว่างอารมณ์ ตำบลวังม่วง อำเภอวังม่วง จังหวัดสระบุรี วิทยฐานะ ชำนาญการพิเศษ

รายชื่อผู้มีส่วนสำคัญในการพัฒนาทักษะการย่อความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์ ตำบลวังม่วง อำเภอวังม่วง จังหวัดสระบุรี จำนวน 15 คน

ลำดับที่	ชื่อ-นามสกุล
1	เด็กชายพันทิวา ปวงรังษี
2	เด็กชายณัฐพล วันนา
3	เด็กชายตันตระการ พานรูป
4	เด็กชายจตุพล กองนิเก
5	เด็กหญิงคำจันทร์ ดวงแก้ว
6	เด็กหญิงพรชิตา กลิ่นพยอม
7	เด็กหญิงพัชราภา แดงไทย
8	เด็กหญิงอรอนงค์ โพธิ์งาม
9	เด็กหญิงจันทร์ภา กลิ่นขจร
10	เด็กหญิงณัฐกาญจน์ แก้วจิ้น
11	เด็กชายนำโชค สุขแสง
12	เด็กชายไพศาล นันขุนทด
13	เด็กชายพรหมมินทร์ หวังผล
14	เด็กชายสุทัศน์ ทันพรม
15	เด็กชายโชคบุญมา ผลอ้อ

รายชื่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาทักษะการย่อความของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 5 โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์ ตำบลวังม่วง อำเภอวังม่วง จังหวัดสระบุรี
จำนวน 17 คน

ลำดับที่	ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง
1	นางสาวจารุวรรณ ก้อนนิล	ผู้เชี่ยวชาญภาษาไทย
2	นายจรัญ แจ่มจันทร์	ผู้เชี่ยวชาญภาษาไทย
3	นายปฏิวัติ จันทรทิพย์	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสว่างอารมณ์
4	นางพิมพ์มาศ แก้ววงษา	ครูภาษาไทย
5	นายธงชัย ศรีทา	ครูภาษาไทย
6	นางสาวอุบล จันทรทอง	ครูผู้ร่วมสังเกตการณ์
7	นางสาวอารยา โมกษศักดิ์	ครูผู้ร่วมสังเกตการณ์
8	นายกัญญา อ่อนคล้าย	คณะกรรมการสถานศึกษา
9	นางอรนุช อวชานนท์	คณะกรรมการสถานศึกษา
10	นายคุณ เผือกเหลี่ยม	คณะกรรมการสถานศึกษา
11	นายสมจิตร จันทรน้อย	คณะกรรมการสถานศึกษา
12	นางสายฝน กัตินพยอม	คณะกรรมการสถานศึกษา
13	นายสำเนียง ศรีอนงค์	คณะกรรมการสถานศึกษา
14	พระสัญญาชัย ประสานสุข	ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดสว่างอารมณ์
15	พระมหาแสงอรุณ กฏมัจฉา	พระสอนศีลธรรมในโรงเรียน
16	พระเสฏฐวุฒิ ตาคนอก	พระสอนศีลธรรมในโรงเรียน
17	พระอิทธิพงษ์ ปิยวัณโณ	พระสอนศีลธรรมในโรงเรียน

รายชื่อตัวแทนผู้มีส่วนสำคัญและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่เข้าร่วมประชุมเพื่อแสวงหานโยบาย
และวิธีการในการพัฒนาทักษะการย่อความ ของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 5
โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์ ตำบลวังม่วง อำเภอวังม่วง จังหวัดสระบุรี
ในวันจันทร์ที่ 26 มกราคม 2552 เวลา 13.00 - 15.00 น.

ที่	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง
1	นายปฏิวัติ จันทร์ทิพย์	ผอ. โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์
2	นางสาวจรรุวรรณ ก้อนนิล	ผู้เชี่ยวชาญภาษาไทย
3	นายจรัญ แจ่มจันทร์	ผู้เชี่ยวชาญภาษาไทย
4	นางพิมพ์มาศ แก้ววงษา	ครูภาษาไทย
5	นายธงชัย ศรีทา	ครูภาษาไทย
6	นางสาวอุบล จันทร์ทอง	ครูผู้ร่วมสังเกตการณ์
7	นางสาวอารยา โมกษศักดิ์	ครูผู้ร่วมสังเกตการณ์
8	นายกัญญา อ่อนคล้าย	คณะกรรมการสถานศึกษา
9	นางอรนุช อวชานนท์	คณะกรรมการสถานศึกษา
10	นายคุณ เมื่อกเหลี่ยม	คณะกรรมการสถานศึกษา
11	นายสมจิตร จันทร์น้อย	คณะกรรมการสถานศึกษา
12	นางสายฝน กลิ่นพยอม	คณะกรรมการสถานศึกษา
13	นายสำเนียง ศรีอนงค์	คณะกรรมการสถานศึกษา
14	พระสัญญาชัย ประสานสุข	ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดสว่างอารมณ์
15	พระมหาแสงอรุณ ภูมัญจา	พระสอนศีลธรรมในโรงเรียน
16	พระเสฏฐฐุฒิ ลาคนอก	พระสอนศีลธรรมในโรงเรียน
17	พระอิทธิพงษ์ ปิยวัฒน์	พระสอนศีลธรรมในโรงเรียน
18	เด็กชายพันทิวา ปวงรังษี	นักเรียน
19	เด็กชายนำโชค สุขแสง	นักเรียน
20	เด็กหญิงพรชิตา กลิ่นพยอม	นักเรียน
21	เด็กหญิงอรอนงค์ โพธิ์งาม	นักเรียน
22	เด็กชายโชคบุญมา ผลอ้อ	นักเรียน
23	เด็กหญิงพัชราภา แดงไทย	นักเรียน
24	เด็กชายจตุพล กองนิก	นักเรียน
25	เด็กหญิงณัฐกาญญา แก้วจิ้น	นักเรียน

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ภาคผนวก ค

กิจกรรมที่ใช้ในการพัฒนา

กำหนดการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ
เพื่อพัฒนาทักษะการย่อความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์ ตำบลวังม่วง อำเภอวังม่วง จังหวัดสระบุรี
วันที่ 23 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2552
ณ หอประชุมโรงเรียนวัดสว่างอารมณ์ ตำบลวังม่วง อำเภอวังม่วง จังหวัดสระบุรี

วันที่ 23 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2552

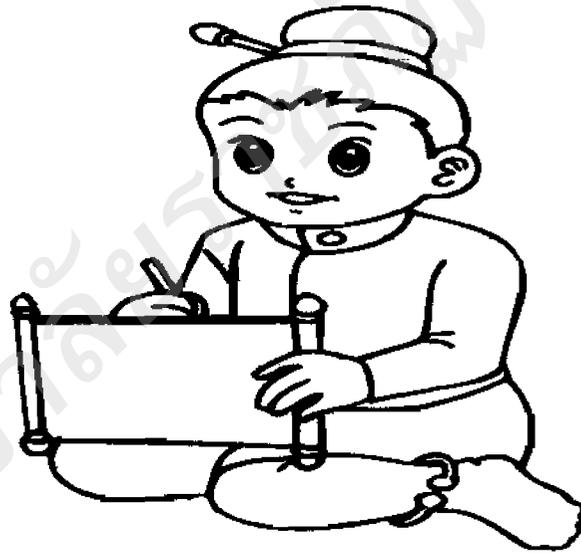
เวลา 08.30 น.	ลงทะเบียน
เวลา 09.00 น.	ผู้วิจัย กล่าวเหตุผลของการจัดโครงการ หลักการต่างๆ ในการจัดโครงการ จากนั้น นายปฏิวัติ จันทร์ทิพย์ ผู้อำนวยการโรงเรียนกล่าวเปิดโครงการ
เวลา 09.30 น.	ผู้เข้ารับการอบรมทำแบบทดสอบความรู้ในเรื่องการย่อความ ก่อนทำการอบรมเชิงปฏิบัติการ
เวลา 10.00 น.	การอบรมให้ความรู้เรื่องการย่อความในเบื้องต้นได้แก่ ความหมายของการย่อความ ความสำคัญของการย่อความ จุดประสงค์ของการย่อความ ชนิดของย่อความ ประเภทต่าง ๆ หลักการในการย่อความ วิธีการย่อความ ที่ถูกต้อง โดยนายปฏิวัติ จันทร์ทิพย์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสว่างอารมณ์
เวลา 11.00 น.	พักกลางวัน
เวลา 12.30 น.	การอบรมให้ความรู้ในการจับใจความสำคัญของเรื่องในการย่อความ ได้แก่ ความหมายของใจความสำคัญ การจับใจความสำคัญ หลักการในการอ่านจับใจความสำคัญของเรื่อง การจับใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า การตั้งคำถามเพื่อที่จะจับใจความสำคัญของเรื่องให้ได้ การนำใจความสำคัญมาเขียนเป็นย่อความ การใช้ภาษาหรือสำนวนของตนเองในการเขียนย่อความ โดยนางสาวจรรววรรณ ก้อนนิล ผู้เชี่ยวชาญการสอนภาษาไทย

กำหนดการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ (ต่อ)

- เวลา 13.30 น. การอบรมให้ความรู้ในการเรียงเรียงให้ถูกแบบแผนของการย่อความ ได้แก่ ความหมายของแบบแผนการย่อความ รูปแบบของการย่อความ การขึ้นต้นย่อความตามชนิดของย่อความแต่ละประเภท การบอกที่มาของเรื่องที่น่ามาย่อ การตั้งชื่อเรื่อง การใช้สรรพนามในการย่อความ โดยนางสาวจารุวรรณ ก้อนนิล ผู้เชี่ยวชาญการสอนภาษาไทย
- เวลา 14.30 น.
- ทำแบบทดสอบความรู้ในเรื่องการย่อความหลังการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ (ปรนัย)
 - ทำแบบทดสอบในเรื่องทักษะการย่อความ (อัตนัย)
 - ทำแบบวัดเจตคติที่มีต่อการพัฒนาทักษะการย่อความหลังจากการพัฒนา
- เวลา 15.30 น.
- ร่วมแสดงความคิดเห็นในการจัดกิจกรรมฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ
 - พิธีปิดการฝึกอบรม โดยนายปฏิวัติ จันทร์ทิพย์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสว่างอารมณ์

หลักสูตรการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องการพัฒนา
ทักษะการย่อความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

คู่มือสำหรับวิทยากรและผู้เข้ารับการฝึกอบรม
โครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องทักษะการย่อความ

โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์ ตำบลวังม่วง อำเภอวังม่วง จังหวัดสระบุรี

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2

คำปรารภ

การจัดโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่องการพัฒนาทักษะการย่อความในครั้งนี้ เป็นการจัดการฝึกอบรมเพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องทักษะการย่อความ การจับใจความสำคัญของเรื่องในการย่อความ รวมไปถึงการเรียบเรียงให้ถูกแบบแผนของการย่อความและเป็นการสร้างเจตคติที่ดีเกี่ยวกับการย่อความ ดังนั้นจึงสมควรมีหลักสูตรและคู่มือสำหรับวิทยากรและผู้เข้ารับการฝึกอบรม เพื่อจะได้มีแนวทางในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ และมีเครื่องมือในการประกอบการฝึกอบรมเป็นลำดับต่อไป

หลักสูตรการฝึกอบรมฉบับนี้ ได้เรียบเรียงการพัฒนาทักษะการย่อความไว้จำนวน 3 หน่วย ดังนี้

หน่วยที่ 1 เรื่อง ความรู้เรื่องการย่อความในเบื้องต้น

หน่วยที่ 2 เรื่อง ความรู้ในการจับใจความสำคัญของเรื่องในการย่อความ

หน่วยที่ 3 เรื่อง ความรู้ในการเรียบเรียงให้ถูกแบบแผนของการย่อความ

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าหลักสูตรและคู่มือในโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องทักษะการย่อความเล่มนี้ จะเป็นประโยชน์สำหรับวิทยากรและผู้เข้ารับการฝึกอบรม ตลอดจนผู้ที่มีความสนใจในเรื่องการย่อความได้เป็นอย่างดี เพื่อใช้สำหรับเป็นแนวทางในการศึกษาเรื่องทักษะการย่อความให้มีความรู้ ความเข้าใจ เป็นลำดับต่อไป

พระทักษิณ สิวกำปัง

ยุทธศาสตร์การพัฒนา รุ่นที่ 8

หน่วยที่ 1

เรื่อง ความรู้เรื่องการย่อความในเบื้องต้น

วัตถุประสงค์

1. นักเรียนสามารถบอกความหมายของการย่อความได้
2. นักเรียนสามารถบอกความสำคัญและประโยชน์ของการย่อความได้
3. นักเรียนสามารถบอกจุดประสงค์ของการย่อความได้
4. นักเรียนสามารถบอกชนิดของย่อความประเภทต่างๆ ได้
5. นักเรียนสามารถบอกหลักการในการย่อความและวิธีการย่อความที่ถูกต้องได้

เนื้อหาสาระ

1. ความหมายของการย่อความ

การย่อความ หมายถึง การเก็บเนื้อความหรือใจความสำคัญในเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างถูกต้องครบบริบูรณ์ตามตัวเรื่องแล้วนำมาเรียบเรียงใหม่ เป็นข้อความสั้น กระชับรัด โดยไม่ให้ความหมายเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม

การย่อความ คือ การเก็บใจความสำคัญของเรื่องต่าง ๆ แล้วนำมาเรียบเรียงใหม่ แต่เพียงย่อ ๆ ให้อ่านเข้าใจเรื่องได้ครบบริบูรณ์และรวดเร็ว

ย่อความ คือ การเก็บใจความสำคัญของเรื่องราวมาเรียบเรียงใหม่ ให้ได้เนื้อความครบถ้วนและกระชับ โดยใช้สำนวนของผู้ย่อเอง ทั้งนี้ จะต้องไม่เปลี่ยนแปลงเรื่องราวเดิม การย่อความมีบทบาทสำคัญในชีวิตประจำวันของคนทั่วไป ทั้งในลักษณะที่เป็นวิชาการ และไม่ใช่วิชาการ ตัวอย่างการย่อความที่ไม่ใช่วิชาการ เช่น การเล่าเรื่องราวต่างๆ การเล่าเรื่องจากหนังสือ ภาพยนตร์ ข่าว ให้ผู้อื่นฟัง เป็นต้น ส่วนการย่อความที่มีลักษณะเป็นทางการ เช่น ย่อเก็บใจความจากหนังสือพิมพ์เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ย่อความรู้เพื่อบันทึกไว้กันลืม ย่อข่าวต่างๆ เป็นต้น ผู้ย่อความจะต้องเรียนรู้หลักการย่อเพื่อให้ตรงจุดมุ่งหมาย การใช้สำนวนโวหารและเทคนิคต่างๆ ตลอดจนการรักษาเนื้อความสำคัญโดยครบถ้วน ไม่ผิดพลาดหรือบิดเบือนความเดิม

การย่อความ คือการเก็บเนื้อเรื่องสำคัญหรือแนวคิดที่สำคัญของเรื่องทีอ่านได้อย่างถูกต้องครบบริบูรณ์มาเรียบเรียงใหม่อย่างสั้น ใช้ภาษาสั้นกระชับแต่คงตามความหมายเดิม ด้วยการตัดข้อความขยายหรือใจความละเอียด (พลความ) ที่ไม่จำเป็นออกเสีย การย่อความนั้นสามารถย่อได้จากการฟังและการอ่าน แต่การที่จะย่อความได้ดี ผู้ย่อต้องอาศัยทักษะของ

การอ่าน การฟัง และการเขียน คือสามารถจับประเด็นสำคัญของเรื่อง ที่ฟังและอ่านได้ถูกต้อง แม่นยำ การที่จะทำเช่นนั้นได้ต้องอาศัยสมาธิ และความเข้าใจเกี่ยวกับ เรื่องที่อ่านและฟังได้อย่างถูกต้อง และรู้วิธีการจับใจความสำคัญ จึงจะสามารถจับประเด็นสำคัญได้ครบถ้วน

2. ความสำคัญและประโยชน์ของการย่อความ

2.1 ความสำคัญของการย่อความ

การย่อความนั้นมีบทบาทสำคัญในชีวิตประจำวันของคนทั่วไป นักศึกษานักวิทยาศาสตร์ นายแพทย์ นักหนังสือพิมพ์ ครู อาจารย์ ข้าราชการ ตลอดจนนักธุรกิจทุกแขนง ต้องใช้วิชาย่อความในงานอาชีพของคนทั้งสิ้น โดยยกตัวอย่าง เช่น นักศึกษาใช้การย่อความในการฟังบรรยาย จับประเด็นสำคัญมาบันทึกไว้กันลืม ส่วนนักวิทยาศาสตร์ทดลองเพื่อศึกษาสิ่งแปลกใหม่ ทำซ้ำแล้วซ้ำอีก โดยผลิตเพลงกลวิธีให้ได้ผลอันเป็นที่ปรารถนา หลังการทดลองแต่ละครั้ง จะจดผลการทดลองย่อๆ ได้ เพื่อใช้ศึกษาเปรียบเทียบและเป็นแนวทางในการทดลองครั้งต่อไป ส่วนนักหนังสือพิมพ์หรือนักข่าว ใช้การย่อความในการเก็บข่าว สัมภาษณ์บุคคลต่างๆ หรือจะเป็นทางด้านครู อาจารย์ ก็จะมีการค้นคว้า เพื่อนำความรู้มาสอน ต้องใช้หลักในการย่อความ จับใจความสำคัญจากหนังสือตำราต่างๆ รวบรวม เรียบเรียงเป็นเรื่องราวต่อเนื่องกัน เพื่อให้นักเรียนมีความรู้อย่างกว้างขวาง

สำหรับบุคคลทั่วไปใช้การย่อความทั้งในลักษณะที่เป็นวิชาการและไม่เป็นวิชาการ ตัวอย่างง่ายๆ ของย่อความที่ไม่เป็นวิชาการก็เช่น การเล่าเรื่องราวต่างๆ ที่ได้ยินได้ฟังให้แก่ผู้อื่นอีกต่อหนึ่ง การเล่าเรื่องจากหนังสือ ภาพยนตร์ ข่าว ให้ผู้อื่นฟัง เป็นต้น ส่วนการย่อความที่มีลักษณะเป็นทางการ เช่น ย่อเก็บใจความจากหนังสือเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ย่อความรู้เพื่อบันทึกไว้กันลืม ย่อข่าวต่างๆ เพื่อทำเป็นข่าวย่อ เป็นต้น ในการย่อความทั้งที่เป็นวิชาการและไม่เป็นวิชาการนี้ หากจะให้ได้ผลประโยชน์เต็มที่ ผู้ย่อจะต้องเรียนรู้หลักของการย่อเพื่อให้ตรงจุดมุ่งหมาย แม้ว่าในบางครั้งการถ่ายทอดเนื้อความที่ย่อนั้นต้องอาศัยความสามารถในการใช้สำนวนโวหารและเทคนิคต่างๆ อันอาจเป็นความสามารถพิเศษ แต่จุดที่สำคัญที่สุดคือ ข้อความที่ย่อแล้วนั้นจะต้องรักษาเนื้อความสำคัญโดยครบถ้วนและไม่ผิดพลาด หรือบิดเบือนไปจากความเดิม

การที่ย่อความมีความสำคัญต่อทุกอาชีพ ทุกประเภท ควรเรียนรู้การย่อความให้ได้ผลดี เพื่อช่วยให้กิจการงานต่างๆ ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

สำหรับนักเรียนในระดับประถมศึกษา การย่อความ ก็มีความสำคัญมากในการศึกษาเล่าเรียน การย่อความเป็นการฝึกการอ่านหรือการฟังเพื่อเก็บใจความ จึงเกิดประโยชน์ในแง่ของการประหยัดเวลาและแรงงานสมองที่จะต้องจดจำ การฝึกเขียนบทย่อความป้อยๆ จะช่วยให้นักเรียนเก็บความได้เก่งขึ้น ต่อจากการเก็บใจความ ก็จะถึงการรวบรวมและเรียบเรียงใจความขึ้นใหม่ ผู้ย่อจะได้ฝึกหัดการเขียนประโยคให้กระชับรัดกุม และได้ใจความชัดเจน โดยให้ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ไวยากรณ์

2.2 ประโยชน์ของการย่อความ

การย่อความนั้นมีประโยชน์ในหลายด้าน ตัวอย่างเช่น

2.2.1 ประโยชน์ในด้านการศึกษาค้นคว้า

- 1) นักเรียน นักศึกษา ใช้วิธีย่อความในการฟังคำบรรยาย การจดบันทึกคำสอน การทำบันทึก ย่อคำรา และข้อความเรื่องราวต่างๆ ที่ได้อ่าน ได้ฟัง ได้ค้นคว้า
- 2) ช่วยในการอ่านหนังสือ การศึกษาค้นคว้าวิชาแนวต่างๆ ให้รู้จักเก็บความ จับใจความ รู้ว่าคอนไหนสำคัญมาก คอนไหนสำคัญน้อย รู้จักจับจุดมุ่งหมายของผู้เขียน เป็นต้น
- 3) ช่วยให้ศึกษาวิชาการสาขาต่างๆ ให้ตรงเป้าหมายตรงประเด็นในเวลาน้อยรวดเร็วได้ผลดีและช่วยให้ผู้เรียนสามารถแสดง ความรู้ ความคิด อย่างมีหลักฐานเป็นที่น่าเชื่อถือ และเป็นที่ยอมรับ

2.2.2 ประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจ และการดำรงชีพ ในแง่การประหยัดทั้งเวลา แรงงาน และทรัพย์สิน รวมทั้งเป็นประโยชน์ในการเลือกและพิจารณาตัดสินต่างๆ

2.2.3 เป็นประโยชน์ในธุรกิจประจำวันของบุคคลแทบทุกสาขาอาชีพ เช่น นักวิทยาศาสตร์จะต้องจดผลย่อๆ ในการทดลอง นักข่าว นักหนังสือพิมพ์ใช้วิธีย่อความในการเก็บข่าวและสัมภาษณ์บุคคล ครูอาจารย์จะต้องเตรียมการบรรยายการสอน โดยจดบันทึกสาระสำคัญจากหนังสือคำราต่างๆ เพื่อรวบรวมเรียบเรียงคำสอน คำบรรยาย แพทย์จะต้องบันทึกประวัติและผลการตรวจรักษาโรคจากคนไข้ เป็นต้น

กล่าวโดยสรุป การย่อความมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งกับทุกคน ทั้งในด้านการเรียนการสอน การดำรงชีวิต ตลอดจนการประกอบอาชีพ กล่าวคือในด้านการเรียนการสอนนั้น ทั้งผู้เรียนและผู้สอนจำเป็นต้องใช้วิธีการย่อความเข้ามามีบทบาทเป็นอย่างมาก เช่น ย่อคำรา เรียน บันทึกสรุปคำสอน ศึกษาหาความรู้วิทยาการต่างๆ ประมวลใจความสำคัญที่ได้รับจากการฟังและการอ่าน อย่างมีวิจารณ์ญาณ อันเป็นเหตุเป็นผล เป็นต้น สำหรับในด้านการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพนั้นเกือบแทบทุกอาชีพ จำเป็นต้องอาศัยวิธีการย่อความเข้ามามีส่วนช่วยวิเคราะห์ พิจารณา ตัดสินในการดำเนินงานตามภาระหน้าที่ของแต่ละบุคคลที่ได้รับผิดชอบอยู่ตลอดเวลา อาชีพที่เห็นได้ชัดเจน ได้แก่ ผู้พิพากษา แพทย์ ทนายความ นักข่าว นักหนังสือพิมพ์ เลขานุการ ข้าราชการ ครูอาจารย์ เป็นต้น ดังนั้นจะเห็นได้ว่า การย่อความไม่ได้มีความสำคัญเฉพาะแต่เพียงในด้านการเรียนการสอนเพียงด้านเดียวเท่านั้น หากแต่ยังมีความสำคัญต่อการดำรงชีพของคนทั่วไปอีกด้วย

3. จุดประสงค์ของการย่อความ

จุดประสงค์ของการย่อความนั้นอาจแบ่งเป็นหัวข้อใหญ่ๆ ได้ 2 ประการ คือ

3.1 เก็บเนื้อเรื่อง การย่อในลักษณะนี้มุ่งให้เข้าใจเรื่องราวและลำดับเหตุการณ์ได้โดยตลอด ใจความที่เก็บมาต้องสมบูรณ์ ส่วนข้อความที่ไม่ใช่แก่นสำคัญ (พลความ) ก็อาจ

ตัดทิ้งไปได้ การย่อแบบเก็บเนื้อเรื่องมักใช้หนักไปทางด้านเรื่องราว ประวัติ จดหมายโต้ตอบ ข่าว เหตุการณ์ต่างๆ

3.2 เก็บความคิด การเก็บความคิดจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้อ่านจะต้องเข้าใจความคิดของเรื่องให้ตรงเป้าหมายมากที่สุด การย่อลักษณะนี้มักเป็นเรื่องที่แสดงความคิดเห็น เช่น บทความ บทวิจารณ์ ข้อสันนิษฐาน รายงาน การค้นคว้าวิจัย เป็นต้น การย่อแบบเก็บความคิดนี้มักจะสั้นกว่าแบบเก็บเนื้อเรื่อง บางครั้งอาจมีความยาวเพียงประโยคเดียว ซึ่งเป็นความคิดหลัก บางครั้งผู้ย่ออาจเก็บความคิดที่สำคัญรองลงมาด้วยก็ได้หากเห็นว่าจำเป็น

4. ชนิดของย่อความประเภทต่างๆ

ชนิดของย่อความเมื่อกล่าวโดยสรุปมี 3 ประเภท ดังนี้

4.1 ย่อความจากความเรียงร้อยแก้ว คือ การย่อความเรียงธรรมดา เช่น นิทาน ปาฐกถา คำอภิปราย พระบรมราโชวาท จดหมาย สารคดี บทความ เป็นต้น

4.2 ย่อความจากความเรียงร้อยกรอง คือ การย่อจากคำร้อยกรอง เช่น กลอน โคลง ร่าย เป็นต้น เมื่อย่อแล้วไม่คงรูปคำประพันธ์ชนิดเดิม แต่เปลี่ยนเป็นร้อยแก้วธรรมดา

4.3 ย่อความจากเรื่องราวต่างๆ ที่ได้ฟังหรือได้พบเห็นมา

5. หลักการและวิธีการย่อความที่ถูกต้อง

หลักการและวิธีการย่อความ มีดังนี้

5.1 จับใจความสำคัญหรือสาระสำคัญของเรื่องให้ได้

5.2 เลือกใช้คำที่มีความหมายเหมาะสม

5.3 ถ้าเรื่องเดิมเป็นราชาศัพท์ เมื่อย่อก็ให้ใช้ราชาศัพท์นั้นด้วย

5.4 ควรเขียนย่อความเพียงย่อหน้าเดียว ยกเว้นถ้าความไม่สัมพันธ์กันให้เขียน

ย่อหน้าใหม่

5.5 ถ้าเป็นร้อยกรองให้ย่อเป็นร้อยแก้ว

5.6 อ่านเรื่องที่ย่ออย่างน้อย 2 เที่ยว เพื่อจับประเด็นที่สำคัญๆ ให้ได้

5.7 ความยาวของเนื้อความที่ย่อไม่กำหนดแน่นอน พิจารณาตามความเหมาะสม

และย่อโดยใช้สำนวนของตนเอง

5.8 ใช้คำสันธานช่วยให้เนื้อความกระชับ และไม่ควรรใช้อักษรย่อ

5.9 ไม่จำเป็นต้องลำดับเรื่องราวตามเรื่องเดิม

5.10 เลือกใช้รูปแบบการขึ้นต้นย่อความให้ถูกต้อง

.....

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ จำนวน ๓๐ คน ได้ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เวลาในการทำ ๓๐ นาที ผลการทดสอบปรากฏดังนี้

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ จำนวน ๓๐ คน ได้ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เวลาในการทำ ๓๐ นาที ผลการทดสอบปรากฏดังนี้

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ จำนวน ๓๐ คน ได้ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เวลาในการทำ ๓๐ นาที ผลการทดสอบปรากฏดังนี้

๓. การอ่านจับใจความสำคัญของเรื่อง

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ จำนวน ๓๐ คน ได้ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญของเรื่อง

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ จำนวน ๓๐ คน ได้ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญของเรื่อง

๒. ผลการอ่านจับใจความสำคัญของเรื่อง

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ จำนวน ๓๐ คน ได้ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญของเรื่อง

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ จำนวน ๓๐ คน ได้ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญของเรื่อง

๑. ความหมายของใจความสำคัญ

เนื้อหาสาระ

๑. นักเรียนสามารถบอกความหมายของใจความสำคัญได้
๒. นักเรียนสามารถบอกใจความสำคัญของเรื่องได้
๓. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องได้
๔. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องได้
๕. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องได้
๖. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องได้

จุดประสงค์

3.2 ประโยคตอนท้ายย่อหน้า เป็นจุดที่พบใจความสำคัญมารองลงมาจากประโยคตอนต้นย่อหน้า โดยผู้เขียนจะบอกรายละเอียด หรือประเด็นย่อยมาก่อน แล้วสรุปด้วยประโยคที่เก็บประเด็นสำคัญไว้ภายหลัง

3.3 ประโยคตอนกลางย่อหน้า เป็นจุดที่ค้นหาใจความสำคัญได้ยากขึ้น เพราะนักเรียนต้องพิจารณาเปรียบเทียบให้ได้ว่า สาระสำคัญที่สุดอยู่ที่ประโยคใด

3.4 ไม่ปรากฏในประโยคใดอย่างชัดเจน อาจอยู่ในหลายประโยคหรืออยู่รวมๆ ในย่อหน้า ซึ่งผู้อ่านจะต้องสรุปออกมาเอง นับเป็นการจับใจความสำคัญที่ยากกว่าอย่างอื่น อาจจะใช้วิธีการตั้งคำถามแล้วตอบตัวเองให้ได้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร ทำไม ซึ่งจะช่วยให้มองเห็นส่วนที่เป็นประเด็นสำคัญ และส่วนที่เป็นประเด็นเสริม หรือการขยายความได้ง่ายขึ้น

การอ่านจับใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้า นอกจากการพยายามค้นหาประโยคหรือข้อความที่มีสาระคลุมข้อความอื่นๆ ในย่อหน้าไว้ทั้งหมดแล้ว ยังอาจใช้กลวิธีการจับใจความสำคัญอย่างง่ายๆ ด้วยการตัดประโยค หรือข้อความที่เป็นส่วนขยายหรือไม่จำเป็นในแต่ละย่อหน้าออกไปให้หมด ในที่สุดก็จะเหลือส่วนที่เป็นใจความสำคัญของย่อหน้าได้เช่นกัน ส่วนที่ไม่ใช่ใจความสำคัญซึ่งควรตัดออกไปในแต่ละย่อหน้า ได้แก่ สิ่งต่างๆ ต่อไปนี้

- ส่วนขยายหรือรายละเอียดต่างๆ
- ข้อเปรียบเทียบต่างๆ
- ตัวอย่างประกอบ
- คำศัพท์ สำนวน หรือโวหารที่ยกมาประกอบ
- ตัวเลข สถิติที่เป็นรายละเอียด
- คำถามและคำอธิบายของผู้เขียน
- ชื่อบุคคลที่ผู้เขียนอ้างอิงโดยไม่เน้นความสำคัญ
- ย่อหน้าพิเศษบางย่อหน้าที่เป็นส่วนขยายความหรือตัวอย่างของเรื่อง

4. การตั้งคำถามเพื่อที่จะจับใจความสำคัญของเรื่อง

การตั้งคำถามเพื่อที่จะจับใจความสำคัญของเรื่อง คือ การอ่านหรือฟังเรื่องที่ต้องการย่อให้ตลอดโดยละเอียด และทำความเข้าใจเรื่องนั้นๆ ได้แจ่มแจ้ง ในการทำความเข้าใจ อาจทำได้โดยตั้งคำถามสั้นๆ ว่า เรื่องอะไร ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร ทำไม อย่างไร

ตัวอย่างคำถาม

- เรื่องนี้กล่าวถึงอะไร
- ใครเป็นผู้มีบทบาทสำคัญ
- ผู้มีบทบาทสำคัญนั้นจะทำอย่างไร
- ความเห็นของผู้เขียนมีว่าอย่างไร
- เหตุผลสำคัญที่สนับสนุนความเห็นนั้นคืออะไร
- ผู้เขียนต้องการอะไรในการเสนอความเห็นนี้
- ผู้เขียนสรุปว่าอย่างไร

เมื่อได้คำตอบแล้ว จดคำตอบไว้เป็นข้อความ หรือเป็นประโยค เพื่อนำมาเรียบเรียงให้เป็นข้อความที่ต่อเนื่องกัน โดยไม่ต้องคำนึงว่า ตอนใดมาจากย่อหน้าใด

คำถามสั้นๆ เหล่านี้เป็นหลักสำคัญที่ผู้ย่อควรฝึกให้ชำนาญ เพราะเป็นหัวใจสำคัญในการย่อความ ถ้าสามารถตอบคำถามเหล่านี้ได้ ก็หมายความว่าจับใจความสำคัญของเรื่องได้ครบถ้วน แต่ในการนำมาใช้อาจไม่ได้นำคำตอบมาใช้ครบทุกคำตอบ เช่น ในการย่อแบบเก็บความคิด อาจใช้แต่คำตอบของคำถามว่า ใคร ทำอะไร ทำไม หรือ ใคร ทำไม อย่างไร แต่ในการเก็บเนื้อเรื่องมักใช้คำตอบครบทุกข้อ

เมื่อได้คำตอบดังกล่าวแล้ว ขึ้นต่อไปก็ทำความเข้าใจเรื่องแต่ละตอน เพื่อให้สามารถคัดส่วนที่เป็นส่วนสำคัญที่สุด หรือเป็นแก่นของเรื่องไว้ แล้วนำใจความสำคัญมาเรียบเรียงใหม่ตามลักษณะจุดประสงค์ที่ต้องการ

5. การนำใจความสำคัญมาเขียนเป็นย่อความ

การนำใจความสำคัญมาเขียนเป็นย่อความนั้น ยึดหลักดังนี้

5.1 การลำดับเนื้อความที่ย่อแล้วไม่จำเป็นจะต้องเรียงตามลำดับของเรื่องเดิม อาจจะสับเปลี่ยนได้ตามแต่ผู้ย่อจะเห็นสมควรว่าเรื่องอย่างไรจึงจะทำให้ผู้อ่านเข้าใจได้ง่ายและดีที่สุด

5.2 ข้อความที่ย่อนั้น สิ่งที่เป็นรายละเอียด ข้อเปรียบเทียบ ตัวอย่างและถ้อยคำฟุ่มเฟือย ต้องตัดทิ้งหมด

5.3 ถ้าในเรื่องเดิมมีเนื้อความสำคัญเหมือนกันหลายๆ แห่ง เมื่อเรียบเรียงใหม่ให้นำมากล่าวเพียงครั้งเดียว

5.4 คำที่ยากและยาวในเรื่องเดิม ควรเปลี่ยนมาใช้คำธรรมดาที่ทุกคนเข้าใจได้ง่าย

5.5 ไม่ควรใช้อักษรย่อในข้อความที่ย่อ นอกจากชื่อเต็มจะยาวมากและคนทั่วไปรู้จักอักษรย่อกันแพร่หลายแล้ว เช่น ส.ส. ส.ว. เป็นต้น

5.6 ควรใช้ประโยคสั้นๆ ความหมายชัดเจนถูกต้องตามหลักไวยากรณ์และนิยมใช้

กันเป็นแบบฉบับอยู่แล้ว ประโยคทุกประโยคจะต้องเชื่อมโยงกันดี โดยอาจใช้บุพบท สันธาน หรือวสันนมาเชื่อม

5.7 เมื่อเรียบเรียงเรื่องย่อเสร็จแล้ว ควรทบทวนดูว่าเรื่องที่ย่อนั้นมีเนื้อความ ติดต่อกันดีหรือไม่ มีพลความติดมาบ้างหรือไม่ มีใจความสำคัญอะไรตกหล่นอยู่บ้าง มีข้อความตอนใดที่ผิดเพี้ยนไปจากเรื่องเดิมบ้าง

6. การใช้ภาษาหรือสำนวนของตนเองในการเขียนย่อความ

การใช้ภาษาหรือสำนวนของตนเองในการเขียนย่อความ จะต้องเป็นสำนวนของผู้ย่อโดยต้องคำนึงถึงความถูกต้อง ความชัดเจน และความสละสลวย ที่สำคัญคือย่อความจัดเป็นงานเขียนกึ่งวิชาการ ดังนั้นภาษาที่ใช้ควรเป็นภาษาระดับทางการหรือกึ่งทางการ นอกจากนี้ เหตุการณ์ต่างๆ หรือเรื่องราวต่างๆ ที่ปรากฏในย่อความจะต้องมีลักษณะเป็นเรื่องเล่า ตัวละครหรือบุคคลในย่อความจึงต้องเป็นบุรุษที่สามเสมอ แม้ว่าเรื่องเดิมจะดำเนินเรื่องด้วยบทสนทนาระหว่างบุรุษที่หนึ่งกับบุรุษที่สองก็ตาม ดังนั้นผู้ย่อจะต้องเปลี่ยนข้อความที่เป็นบทสนทนาให้เป็นข้อความบรรยายทุกครั้ง

หน่วยที่ 3

เรื่อง ความรู้ในการเรียบเรียงให้ถูกแบบแผนของการย่อความ

วัตถุประสงค์

1. นักเรียนเข้าใจความหมายของแบบแผนการย่อความ
2. นักเรียนเข้าใจรูปแบบของการย่อความ
3. นักเรียนเข้าใจการขึ้นต้นของย่อความ เพื่อบอกที่มาของย่อความตามชนิดของ

ย่อความแต่ละประเภทได้

4. นักเรียนเข้าใจการตั้งชื่อเรื่องของย่อความได้
5. นักเรียนเข้าใจการใช้สรรพนาม การใช้ราชาศัพท์ การย่อร้อยกรอง ในการย่อความได้ถูกต้อง

เนื้อหาสาระ

1. ความหมายของแบบแผนการย่อความ

แบบแผนการย่อความ หมายถึง ขั้นตอนต่างๆ ของการย่อความ เช่น รูปแบบในการย่อหน้า การขึ้นต้นย่อความตามชนิดของย่อความแต่ละประเภท การบอกที่มาของเรื่อง ที่นำมาย่อแต่ละประเภทของย่อความ การตั้งชื่อเรื่อง การกล่าวถึงบุคคลหรือการใช้สรรพนาม การใช้ราชาศัพท์ การย่อร้อยกรอง เป็นต้น

2. รูปแบบของการย่อความ

รูปแบบของการย่อความนั้นโดยปรกติงานเขียนประเภทย่อความจะประกอบด้วยย่อหน้าสำคัญ 2 ย่อหน้า ได้แก่ ย่อหน้าที่มาของเรื่อง และย่อหน้าเนื้อความที่ย่อแล้ว

2.1 ย่อหน้าที่มาของเรื่อง เป็นส่วนที่บอกรายละเอียดเกี่ยวกับที่มาของเรื่อง ที่นำมาย่อ เช่น ชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง ชื่อหนังสือ และเลขหน้า เป็นต้น เพื่อให้ผู้อ่านสามารถติดตามต้นเค้าว่า เนื้อเรื่องที่สมบูรณ์มาอ่านเพิ่มเติมได้และเพื่อช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจสถานการณ์หรือลักษณะของเรื่องที่น่ามาย่อได้อย่างรวดเร็วและชัดเจนยิ่งขึ้น การเขียนที่มาของเรื่องนั้นมีรูปแบบแตกต่างกันไปตามชนิดของเรื่องที่น่ามาย่อ

2.2 ย่อหน้าเนื้อความที่ย่อแล้ว ซึ่งย่อความส่วนใหญ่นิยมให้มีย่อหน้าเนื้อความที่ย่อแล้วเพียงหนึ่งย่อหน้า แต่หากเรื่องเดิมมีเนื้อหามากหรือมีหลายประเด็นก็อาจมีย่อหน้าเนื้อความที่ย่อมากกว่าหนึ่งย่อหน้าก็ได้

ตัวอย่าง รูปแบบของการย่อความ

ย่อ.....

ความว่า.....

3. การขึ้นต้นของย่อความ เพื่อบอกที่มาของย่อความตามชนิดของย่อความแต่ละประเภท

การขึ้นต้นของย่อความ คือ การบอกที่มาของเรื่องที่เรานำมาย่อ ควรบรรยายละเอียดเพื่อให้ผู้อ่านหรือผู้ฟังสามารถค้นหาข้อความหรือเรื่องนั้นมาอ่านได้ เช่น ย่อบทสนทนาหรือการสัมภาษณ์ จะต้องบอกว่าเป็นการสนทนาของใครกับใคร ที่ไหน เมื่อไร ทำไมอย่างไร

ถ้าเป็นการย่อนิทานจะต้องบอกชื่อเรื่อง ชื่อหนังสือ ชื่อผู้แต่ง

ถ้าเป็นการย่อจดหมายก็ต้องรู้ว่าจดหมายของใครเขียนถึงใคร เมื่อไร เรื่องอะไร

ย่อความจากหนังสือหรือเอกสาร จะต้องบอกชื่อหนังสือ ชื่อผู้แต่ง

ย่อจากหนังสือพิมพ์จะต้องบอกว่าเป็นฉบับประจำวันที่ เดือน พ.ศ. อะไรด้วย และบอกชื่อผู้เขียน

ย่อความรู้จากการสอบถามก็ต้องบอกชื่อของผู้ที่ให้ความรู้ นามสกุล อาชีพ ดังนี้ เป็นต้น

ตัวอย่าง การขึ้นต้นของย่อความแต่ละประเภท	
3.1 ย่อนิทานเรื่อง.....จากหนังสือ.....	
ผู้แต่ง.....	
ความว่า.....	
3.2 ย่อข่าวเรื่อง.....จาก.....	
วันที่.....	
ความว่า.....	
3.3 ย่อบทความเรื่อง.....ของ.....	
จาก.....	
ความว่า.....	
3.4 ย่อโอวาทของ.....ในโอกาส.....	
เมื่อ (วัน เดือน ปี).....	
ความว่า.....	
3.5 ย่อประกาศของ.....เรื่อง.....	
แต่.....ในโอกาส.....เมื่อ (วัน เดือน ปี).....	
ความว่า.....	
3.6 ย่อร้อยกรองเรื่อง.....ของ.....	
จาก.....	
ความว่า.....	

4. การตั้งชื่อเรื่องของย่อความ

ย่อความแต่ละประเภทหรือแต่ละชนิดต้องมีชื่อเรื่อง โดยส่วนใหญ่จะมีชื่อเรื่องมาให้ด้วย แต่ในบางกรณี ไม่มีชื่อเรื่องมาให้ ผู้ย่อก็ต้องคิดตั้งขึ้นเองเพื่อใช้เขียนคำนำหรือคำขึ้นต้นของย่อความให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น การตั้งชื่อเรื่องก็ต้องใช้วิจารณญาณในการอ่านเนื้อเรื่องให้ตลอดจนจบ แล้วนำมาคิดวิเคราะห์ว่าจะตั้งชื่อเรื่องอย่างไร จึงจะเหมาะสมกับเนื้อเรื่องมากที่สุด

5. การใช้สรรพนาม การใช้ราชาศัพท์ การย่อร้อยกรอง ในการย่อความ

5.1 การใช้สรรพนามในการย่อความนั้น ใช้ได้เฉพาะสรรพนามบุรุษที่ 3 ในตำแหน่งที่ไม่คลุมเครือ ไม่ใช้สรรพนามบุรุษที่ 1 และสรรพนามบุรุษที่ 2 คือ ข้อความที่ย่อต้องเป็นเรื่องเล่า ห้ามอยู่ในเครื่องหมายคำพูดหรืออัญประกาศ ถ้าจำเป็นต้องเอ่ยถึงตัวผู้เกี่ยวข้องในเรื่องนั้น ให้ใช้ชื่อโดยตรง

5.2 การใช้ราชาศัพท์ ถ้าข้อความเดิมมีคำราชาศัพท์ ก็ให้คงคำราชาศัพท์นั้นไว้ คำราชาศัพท์ที่ใช้ในเรื่องเดิม เมื่อจะย่อต้องใช้ให้ถูกต้องตามชั้นบุคคล จะตัดทอนลงเป็นคำสามัญไม่ได้ แต่ในบางคำอาจเลือกใช้คำราชาศัพท์ที่สั้นกว่าที่ใช้แต่เดิมได้ แต่ต้องให้ได้ความตรงกันและถูกต้องด้วย

5.3 การย่อร้อยกรอง ถ้าเรื่องเดิมเขียนเป็นร้อยกรอง ต้องถอดคำประพันธ์เป็น ร้อยแก้วก่อน แล้วจึงย่อความ ข้อความที่ย่อแล้วควรเขียนให้ติดต่อกัน ไม่ควรย่อหน้าตามข้อความในเรื่องเดิม เว้นแต่เรื่องเดิมเป็นเรื่องราวต่างๆ กัน แยกเป็นตอนๆ หรือมีการกล่าวเป็นข้อๆ

.....

**กิจกรรมในโครงการประกวดย่อความ
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์
ตำบลวังม่วง อำเภอวังม่วง จังหวัดสระบุรี**

การประกวดย่อความในครั้งนี้ ได้มีการกำหนดชี้แจง กฎ กติกาต่าง ๆ ในการประกวดย่อความ ในวันที่ 25 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2552 และให้เริ่มส่งผลงานการย่อความ ตั้งแต่วันที่ 25 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2552 จนถึงวันที่ 4 มีนาคม พ.ศ. 2552 และมีพิธีประกาศผลการประกวดและมอบรางวัลโดยนายปฏิวัติ จันทร์ทิพย์ ซึ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนวัดสว่างอารมณ์ ในวันที่ 5 มีนาคม พ.ศ. 2552 ณ ห้องประชุมโรงเรียนวัดสว่างอารมณ์ เวลา 12.30 น.

เกณฑ์การให้คะแนนในการประกวดย่อความ รวม 50 คะแนน มีรายละเอียด ดังนี้

- จับใจความสำคัญได้ครบทุกประเด็นและกะทัดรัด 20 คะแนน
- เขียนดูรูปแบบของการย่อความ 10 คะแนน
- ใช้สำนวนภาษาของตนเอง ไม่คัดลอกข้อความเดิมมาเขียนและไม่เป็น

ลักษณะการใช้คำพูด 10 คะแนน

- ลายมือสวยอ่านง่าย 5 คะแนน
- เขียนคำผิดน้อยที่สุด 5 คะแนน

การประกวดย่อความในครั้งนี้ มีนักเรียนที่เข้าร่วมในโครงการทั้งหมด 15 คน ซึ่งเป็นประชากรในการวิจัยทั้งหมด แต่มีนักเรียนส่งผลงานเข้าประกวด จำนวน 12 คน ซึ่งกรรมการตัดสินได้พิจารณามอบรางวัลสำหรับผู้ชนะการประกวด ไว้ จำนวน 5 รางวัล โดยตัดสินตามเกณฑ์การให้คะแนนของการประกวดย่อความ ซึ่งผลการตัดสิน มีผู้ที่ได้รับรางวัล ดังนี้

1. ด.ญ. พรชิตา กลิ่นพะยอม ได้ 44 คะแนน
2. ด.ญ. ณัฐกาญจน์ แก้วจิ้น ได้ 43 คะแนน
3. ด.ช. ไชยบุญมา ผลอ้อ ได้ 42 คะแนน
4. ด.ช. พันทิวา ปวงรังษี ได้ 41 คะแนน
5. ด.ช. จตุพล กองนิก ได้ 41 คะแนน

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ภาคผนวก ง

เครื่องมือที่ใช้หลังการพัฒนา

แบบทดสอบความรู้ (ปรนัย) ที่เป็นกรอบในการวิจัยก่อนและหลังการพัฒนาทักษะ
การย่อความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์ ตำบลวังม่วง
อำเภอวังม่วง จังหวัดสระบุรี

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด เพียงข้อเดียว

ตอนที่ 1 การจับใจความสำคัญของเรื่อง

1. ใจความสำคัญของเรื่อง หมายถึงอะไร
 - ก. ส่วนขยายของข้อความ
 - ข. ส่วนประกอบต่าง ๆ ของเรื่อง
 - ค. ข้อความที่อยู่ตอนต้นของเรื่อง
 - ง. ข้อความที่มีสาระคลุมข้อความอื่น ๆ ในย่อหน้านั้นไว้ทั้งหมด
2. ในการย่อความนั้นการที่จะจับใจความสำคัญของเรื่องได้ เราต้องทำอะไร
 - ก. อ่านให้ละเอียดประมาณ 1-2 รอบ
 - ข. อ่านเฉพาะตอนขึ้นต้นและตอนลงท้ายของเรื่อง
 - ค. อ่านเฉพาะตอนกลางของเรื่อง
 - ง. อ่านแล้วสรุปให้ได้ว่าใครเป็นผู้แต่ง
3. ข้อความที่เราอ่านในแต่ละย่อหน้าจะมีใจความสำคัญที่สุดกี่ประเด็น
 - ก. มีเพียง 1 ประเด็น
 - ข. มี 2 ประเด็น
 - ค. มี 3 ประเด็น
 - ง. มี 4 ประเด็น
4. การที่จะจับใจความสำคัญของเรื่องได้นั้น เราต้องอ่านข้อความต่าง ๆ อย่างไร
 - ก. อ่านให้เกิดความสนุกสนาน
 - ข. ต้องตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านให้ชัดเจน
 - ค. อ่านให้รวดเร็วที่สุด
 - ง. ต้องอ่านหนังสือหลาย ๆ เล่มพร้อมกัน
5. การที่จะจับใจความสำคัญของเรื่องได้นั้น ต้องมีทักษะในการอ่านอย่างไร
 - ก. อ่านสะกดที่ละตัวอักษร
 - ข. อ่านเฉพาะหนังสือที่ตนเองชอบ
 - ค. ต้องอ่านหนังสือเก่งและคล่องแคล่ว
 - ง. อ่านแล้วท่องจำบ่อย ๆ
6. การจับใจความสำคัญนั้นต้องบอกอะไรบ้าง
 - ก. ใคร ทำไม เพื่อใคร กับใคร เพราะอะไร
 - ข. อะไร อย่างไร กับใคร ที่ไหน เพราะอะไร
 - ค. อะไร ทำไม ที่ไหน กับใคร อย่างไร
 - ง. ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร

7. การจับใจความสำคัญ ต้องนำมาเขียนอย่างไร
- เขียนให้สั้นลง แต่ต้องมีประเด็นสำคัญครบถ้วน
 - เขียนให้สั้นที่สุด โดยไม่ต้องคำนึงถึงเนื้อหาของเรื่อง
 - เขียนให้ยาว และมีประเด็นสำคัญพอประมาณ
 - เขียนให้ยาวเกือบเท่าของเดิม และมีประเด็นสำคัญครบถ้วน
8. การจับใจความสำคัญของการย่อความนั้น มีวิธีการอย่างไร
- นำข้อความเดิมที่ขีดเส้นใต้ไว้ แล้วนำมาเขียนต่อ ๆ กัน
 - นำข้อความตอนต้นและตอนท้ายมาเขียนต่อกัน
 - นำสาระสำคัญของเรื่องมาเขียนเรียงให้ชัดเจน เข้าใจง่าย
 - อ่านไปย่อไปตั้งแต่เริ่มจนกระทั่งจบความ
9. การใช้ภาษาหรือสำนวนในการย่อความ ต้องทำอย่างไร
- คัดลอกสำนวนเดิมมาเขียนโดยไม่เปลี่ยนแปลง
 - ใช้ภาษาหรือสำนวนของตนเองในการจับใจความสำคัญของเรื่องที่เรารอ่าน
 - ใช้ภาษาหรือสำนวนที่เป็นลักษณะคำพูด
 - ใช้ภาษาหรือสำนวนที่ทันสมัย
10. ส่วนขยายหรือรายละเอียดปลีกย่อยต่างๆ ต้องทำอย่างไร ในการจับใจความสำคัญ
- ต้องนำมาใส่ให้ครบถ้วน
 - ต้องนำมาใส่ให้มากที่สุด
 - นำมาใส่บ้างเพียงบางส่วน
 - ต้องตัดทิ้งให้หมด เพราะไม่จำเป็น

ตอนที่ 2 การเรียบเรียงให้ถูกแบบแผนของการย่อความ

11. แบบแผนของการย่อความ หมายถึงอะไร
- ขั้นตอนต่าง ๆ ของการย่อความ
 - การอ่านข้อความก่อนที่จะย่อ
 - การเขียนย่อความด้วยตัวบรรจง
 - การเขียนย่อความให้รวดเร็ว
12. รูปแบบการเขียนย่อความ ประกอบด้วยย่อหน้าที่สำคัญกี่ย่อหน้า
- ย่อหน้าเดียวเท่านั้น
 - 2 ย่อหน้า
 - 3 ย่อหน้า
 - 4 ย่อหน้า
13. การขึ้นต้นย่อความต้องทำอย่างไร
- เลือกให้รูปแบบการขึ้นต้นย่อความให้ถูกต้อง ตามชนิดของข้อความที่เราจะย่อ
 - บอกความเป็นมาของเรื่องอย่างละเอียด
 - บอกจุดประสงค์ว่าย่อเรื่องนี้เพราะอะไร
 - บอกประวัติของผู้ย่ออย่างละเอียด

แบบทดสอบความรู้ (อัตนัย) หลังการพัฒนา เกี่ยวกับทักษะการย่อความของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์ ตำบลวังม่วง อำเภอวังม่วง จังหวัดสระบุรี

ข่าวเรื่อง ไฟป่าสนั่นฟาร์มหมู ตายเกลื่อน

เกิดพายุฝนกระหน่ำอย่างหนักและเกิดเหตุไฟป่าลงมาที่ฟาร์มหมูถวิลฟาร์ม เลขที่ 27
หมู่ 9 ต. บ้านแพ อ. คูเมือง จ. บุรีรัมย์ ทำให้หมูพันธุ์ดีที่มีเจ้าของฟาร์มเตรียมส่งไปขาย
ยังประเทศลาว เสียชีวิตถึง 250 ตัว และยังอาการร่อแร่อีกเกือบ 200 ตัว เหตุเกิดเมื่อ
เวลา 04.00 น. วันที่ 8 พ.ค. เบื้องต้นเชื่อว่า สาเหตุน่าจะมาจากโครงสร้างของโรงเรือน
และลูกกรงที่กั้นหมูเป็นโลหะเกือบทั้งหมด ช่วงไฟป่าลงมาจึงทำให้หมูที่นอนอยู่ติดใกล้กับ
ลูกกรงเหล็กเสียชีวิตทันที

(เติลนิวัธ ฉบับที่ 19,933 วันจันทร์ที่ 10 พฤษภาคม พ.ศ. 2547)

ชื่อ-นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

แบบวัดเจตคติหลังการพัฒนาทักษะการย่อความ

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้เป็นแบบวัดเจตคติที่มีต่อการย่อความ หลังจากที่ได้พัฒนาแล้ว โดยมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง มีจำนวน 10 ข้อ

2. ให้พิจารณาข้อความในแต่ละข้อแล้วเขียนเครื่องหมาย / ให้ตรงกับความเห็นของนักเรียนในแต่ละข้อความ

ข้อความ	ระดับความเห็น				
	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง
1. การย่อความทำให้การอ่าน การฟัง ได้ผลดียิ่งขึ้น					
2. การย่อความช่วยให้เข้าใจและจดจำ ข้อความสำคัญที่ได้อ่านหรือฟังได้สะดวก รวดเร็วยิ่งขึ้น					
3. การพัฒนาทักษะการย่อความเป็นสิ่งที่มี จำเป็นในชีวิตประจำวัน และสามารถ นำไปใช้ในการศึกษาในระดับสูงขึ้นต่อไป					
4. การพัฒนาทักษะการย่อความ ทำให้จับ ประเด็นในการอ่านและฟังได้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร และอย่างไร					
5. การพัฒนาทักษะการย่อความ ทำให้รู้จัก การใช้สำนวนของตนเอง ในการเขียนต่างๆ					
6. การพัฒนาทักษะการย่อความบ่อยๆ จะ ทำให้เกิดการพัฒนาการในด้านความคิด สร้งสรรค์ และจินตนาการในการลำดับ เหตุการณ์ คิดเป็นระบบ					

ข้อความ	ระดับความเห็น				
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
7. การพัฒนาทักษะการย่อความ ทำให้ทราบว่าเรื่องที่นำมาย่อมีแหล่งที่มาจากไหน เพื่อประโยชน์ในการค้นคว้าในภายหลัง					
8. การพัฒนาทักษะการย่อความ ทำให้ทราบว่า การย่อความแต่ละชนิดมีรูปแบบในการย่อแตกต่างกันออกไป					
9. การพัฒนาทักษะการย่อความช่วยในการจดบันทึก เมื่อได้ฟังหรือศึกษาวิชาใดก็ตาม ทำให้รู้จักจดข้อความที่สำคัญลงสมุดบันทึกได้ทันเวลาและได้เรื่องราวครบบริบูรณ์					
10. การพัฒนาทักษะการย่อความ ทำให้เกิดความกระตือรือร้น และมุ่งฝึกฝนเพื่อเขียนย่อความให้ได้ดียิ่งขึ้น					

ภาคผนวก จ

ภาพกิจกรรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ภาพระยะที่ 1 (R1) การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา
และความต้องการการพัฒนาทักษะการย่อความ

**ภาพระยะที่ 2 (R2) การแสวงหาแนวทางและวิธีการพัฒนา
และดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนาทักษะการย่อความ**

ภาพระยะที่ 3 (D1) การพัฒนาทักษะการย่อความ

ประวัติผู้ทำวิทยานิพนธ์

ชื่อ - นามสกุล	พระทักษิณ ลีกำปัง
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2521
มาตุภูมิ	บ้านเลขที่ 117 หมู่ที่ 11 ตำบลกำปัง อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	วัดหนองสว่าง ตำบลหนองสว่าง อำเภอวิหารแดง จังหวัดสระบุรี
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนวัดหนองสว่าง (ถิรอุทิศ) ตำบลหนองสว่าง อำเภอวิหารแดง จังหวัดสระบุรี
ตำแหน่ง	ครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2534 ชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบ้านนา ตำบลกำปัง อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา พ.ศ. 2542 มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวัดอุดมรังสี กรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2548 นิเทศชั้นเอก สำนักเรียนเจ้าคณะ จังหวัดนครราชสีมา ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา พ.ศ. 2550 พุทธศาสตรบัณฑิต (พธ.บ.) คณะสังคมศาสตร์ สาขาวิชา รัฐศาสตร์ วิชาเอกการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา พ.ศ. 2552 ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศศ.ม.) สาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จังหวัดลพบุรี